

ZAMIERZENIA SPOŁECZNEGO KOMITETU RADIOFONIZACJI KRAJU

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju (S. K. R. K.) ma na celu krzewienie polskiej radiofonii oraz udostępnienie jej wartości kulturalnych, społecznych i wychowawczych najszerszym warstwowi społeczeństwa polskiego. S. K. R. K. organizując społeczeństwu, dopomagając Polskiemu Radiu w budowie radiostacji, radiowęzłów i zbiorowych urządzeń radiowych. Ostatnio za jego pośrednictwem tysiące odborników radiowych powędrowało do najdalszych zakątków Rzeczypospolitej, umożliwiając korzystanie z radia świetlicom, szkołom, wsiom i osiedlom robotniczym. Zgodnie ze swymi założeniami Komitet zabiega o zakładanie warsztatów reperacyjnych, celem ułatwienia członkom stowarzyszenia, względnie radioabonentom usuwania uszkodzeń w aparatach po cenach możliwie najniższych.

S. K. R. K. pragnie wyzyskać wielki zapal do pracy i zainteresowanie radiem, które przejawia młodzież. Komitet wspólnie z Dyrekcją Polskiego Radia oraz organizacjami młodzieżowymi, jak Związek Harcerstwa Polskiego, Z. W. M. i OMTUR, organizuje ruch radioamatörstwa i kursy przysposobienia radiowego. W tym celu S. K. R. K. organizuje konkursy radiowe dla dorosłych i młodzieży, urządza wystawy oraz zamierza przystąpić do wydawania czasopism, broszur i ulotek, propagujących radiofonizację kraju.

Polskie Radio stara się jak najwierniej odzwierciedlić życie kraju i spełnić życzenia najszerszych rzesz radiosłuchaczy. S. K. R. K. zbiera wszelkie opinie i uwagi radiosłuchaczy o pracy Polskiego Radia, a szczególnie o programach i planowości radiofonizacji. Przy pomocy terenowych placówek Komitet sonduje opinie ośrodków wiejskich, robotniczych, przedstawiając rezultaty swej pracy Polskiemu Radiu.

W dążeniu do szybkiego zradiofonizowania całego kraju, Komitet nie szczędzi swych wysiłków, mobilizując wszystkie twórcze siły społeczeństwa. By jednak wysiłki te zostały uwiecznione pomyślnymi rezultatami, jak najczęściej radiosłuchacz powinien brać udział w pracach S. K. R. K.

WSZYSCY RADIOSŁUCHACZE — CZŁONKAMI S. K. R. K.!

Foto Film Polski

Do obowiązków speakera należy zapowiadanie audycji, odczytywanie pogadek, nadawanie muzyki z płyt. W czasie dyżuru speaker siedzi w studio przed specjalnym stołem wyposażonym w niezbędne do tego rodzaju pracy urządzenia. Na zdjęciu: Lucyna Niedziałkówna przy pracy.

KONKURSY!

- I nagroda — 3000 zł
- II nagroda — 2000 zł
- III nagroda — 1000 zł
- 7 nagród książkowych

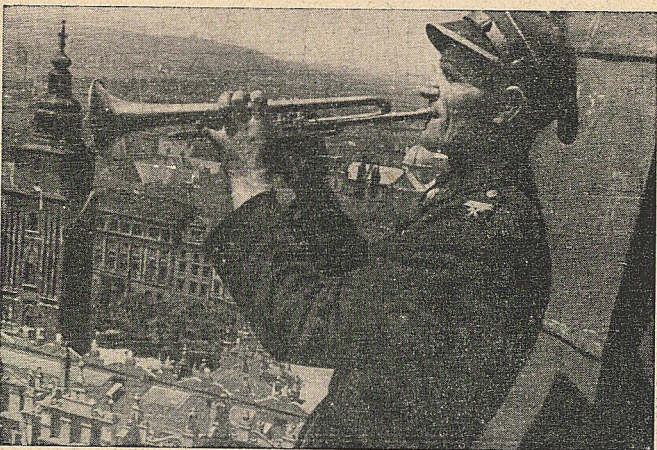

Foto Film Polski

ODGADNIJ:

- 1) KTO TO?
- 2) W JAKIEJ WYSTĘPUJE AUDYCJI?
- 3) SKĄD POLSKIE RADIO TRANSMITUJE TĘ AUDYCJĘ?

TERMIN NADSYŁANIA ROZWIĄZAŃ
15 maja

W wypadku większej ilości prawidłowych odpowiedzi, losowanie rozstrzygnie, kto otrzyma nagrodę

KĄDŻY CZYTELNIK „GAZETKI RADIOWEJ” BIERZE UDZIAŁ W KONKURSIE!

Odpowiedzi nadsyłać należy na adres: Biuro Studiów i Propagandy Polskiego Radia, Warszawa, Noakowskiego 20.

Konkurs „Gazetki Radiowej”.

ROZWIĄZANIE I LISTĘ NAGRODZONYCH CZYTELNIKÓW ZNAJDĄ NASI CZYTELNICZY W CZERWCOWYM NUMERZE GAZETKI.

100 ZRADIOFONIZOWANYCH WSI W PONIECIE ŁOWICKIM

Powiat łowicki, który jest jednym z najlepiej zradiofonizowanych na terenie całego kraju, posiada ponad 100 wsi zaopatrzonych w urządzenia radiowe. W ubiegłym miesiącu nastąpiło uruchomienie radiowych urządzeń zbiorowych w Dąbkowicach Górnych i Dolnych. Były to 99-ta i 100-na zradiofonizowana wieś powiatu łowickiego.

Radioodbiornik dla setnej zradiofonizowanej wsi ofiarowała Dyrekcja Naczelna Polskiego Radia, dla 99-tej — Starostwo. Na uwagę zasługuje obywatelski czyn pracowników ekip technicznych P. R., którzy wyznaczenie za wykonaną pracę przekazał na rzecz budowy linii radiofonii przewodowej w najbliższych gromadach powiatu łowickiego.

GAZETKA RADIOWA

Nr 4 (8)

Warszawa, Kwiecień 1948 rok

Rok II

Muzyka w radio

Program audycji Polskiego Radia posiadał zawsze przewagę muzyki. Obecnie program zawiera około 60% audycji muzycznych w stosunku do całości. Na życzenie radiosłuchaczy, którzy w listach swych opowiedzieli się za muzyką lekką, począwszy od godziny 17.00 do 21.00 Polskie Radio nadaje koncerty popularne w wykonaniu najlepszych zespołów instrumentalnych i orkiestr rozrywkowych. Czas przeznaczony na koncerty symfoniczne oraz recitale solistów został poważnie zmniejszony.

Muzyka w Polskim Radiu, to audycje nadawane ze studiów, transmisje koncertów publicznych i teatrów operowych oraz tak zwana muzyka mechaniczna — odtworzenie z płyt i taśmy magnetofonowej.

Największą orkiestrą Polskiego Radia jest Orkiestra Symfoniczna Rozgłośni Katowickiej. Orkiestra ta, założona w r. 1945 przez młodego i talentowanego kapelmistrza Witolda Kalkę Rowickiego, stała się szybko jednym z najlepszych zespołów symfonicznych w kraju. Z dniem 1 sierpnia ub. r. dyrygentem nacelnym Orkiestry Symfonicznej P. R. został znakomity symfoniczny — Grzegorz Fitelberg. Obecnie orkiestra ta, uzupełniona do pełnego składu wielkiej orkiestry symfonicznej, jest najlepszą w Polsce.

W programach muzyki lekkiej występuje szereg stałych zespołów orkiestralnych Polskiego Radia. Są to: Mała Orkiestra P. R. pod dyrekcją Stefana Rachonia, Orkiestra Tanczalna P. R. pod dyr. Jana Cajmera, Orkiestra Rozgłośni Bydgoskiej P. R. pod dyr. Arnolda Rezlera, Orkiestra Rozgłośni Poznańskiej pod dyr. Mieczysława Giżelskiego. Od października 1947 r. istnieje nowy zespół instrumentalny: Orkiestra Rozgłośni Krakowskiej i Chór pod dyr. Jerzego Gerta. Tworząc tę orkiestrę Polskie Radio pragnęło się przyczynić do stworzenia polskiego repertuaru rozrywkowego, którego brak daje się tak dotkliwie odczuwać. Orkiestra Krakowska wykonuje wyłącznie polską muzykę rozrywkową, specjalnie dla niej skomponowaną. Wciągnięto już do współpracy szereg kompozytorów, a repertuar orkiestry stale wzrasta.

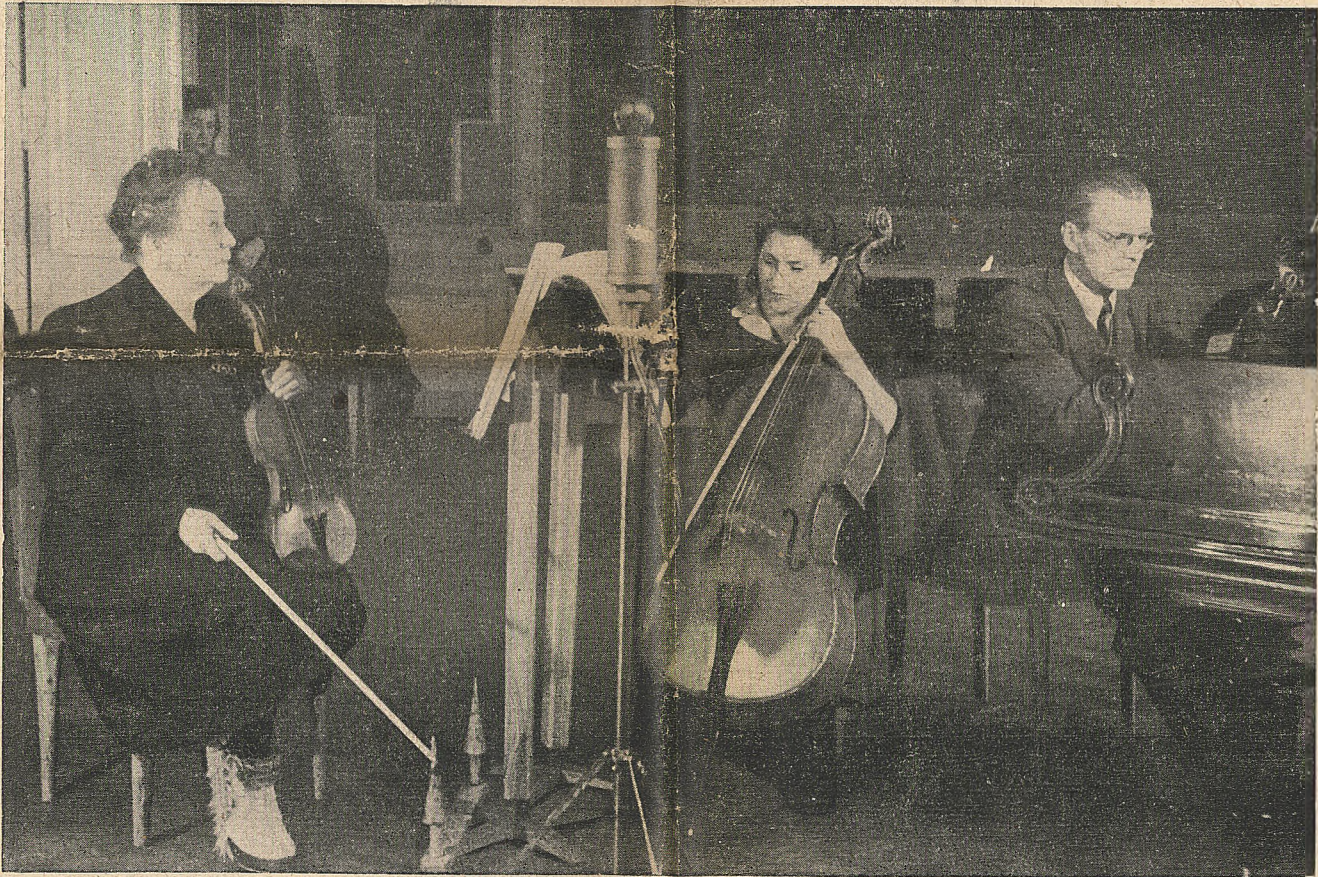

Foto Film Polski

Bardzo zgranym zespołem jest Trio Polskiego Radia: Lidia Kmitowa — skrzypce, Halina Kowalska-Trzonkova — wiolonczela i prof. Jerzy Lefeld — fortepian.

Głosy radiosłuchaczy

Program świąteczny Polskiego Radia wywołał bardzo żywe echo wśród licznych radiosłuchaczy w kraju i zagranicą. W obfitłej korespondencji, jaka nadeszła do Biura Studiów i Propagandy bezpośrednio po świątach Wielkanocnych, słuchacze podkreślają zarówno poważny charakter audycji Wielkopostojowych, jak i wesoły nastrój programów dwóch dni świątecznych. Zdaniem naszych korespondentów — stro-na religijna programu radiowego była zaakcentowana dostatecznie mocno. Transmitowano bowiem dwa nabożeństwa rezurekcyjne (z Wawelu — w Wielką Sobotę i kościoła garnizonowego w Łodzi — w Wielką Niedzielę) oraz uroczyste nabożeństwo świąteczne z kościołów warszawskich. Nie można też pominąć głosów radiosłuchaczy-ewangelików, którzy nadesłali gorące podziękowania za transmisję nabożeństwa Wielkopostojowego z kościoła ewangelickiego w Katowicach.

A oto kilka uwag, wyjętych z listów radiosłuchaczy:

P. Jarosław Krzemiński z Warszawy pisze: „Dzięki aparatowi radiowemu miałem możność uczestniczenia w podniosłych uroczystościach religijnych, których inaczej nie mógłbym wysłuchać, gdyż złożony długotrwały choroba nie opuszcza od kilku miesięcy łóżka. Dziękuję Polskiemu Radiu za wszystkie piękne audycje, zarówno religijne jak i rozrywkowe, nadane w święta”.

P. Stanisław Maciaszek, górnik polski, zamieszkały od wielu lat we Francji (Lille) przesłał szczególnie gorące podziękowania za Rezurekcyjne transmitowaną z Łodzi w dn. 28-ym marca, czyli w I-szy dzień świąt. „Stuchaliśmy ze wzruszeniem — pisze korespondent — całą rodziną tę piękną audycję, która nam przypomniała (może i mojej żonie) także nabożeństwa kiedyś w Polsce. Odbieraliśmy na krótkich falach i wszystko szło bardzo pięknie. Byliśmy złączeni przez godzinę z Polską”.

Wesołe słuchowiska i obfitość różnego rodzaju lekkiej muzyki przyjęta była przez słuchaczy z największym zadowoleniem. „Można było przy świętym jajku — pisze np. p. Michałczykówna z Olsztyna

W programach rozrywkowych występują również i niestałe zespoły, jak: Orkiestra Śląska pod dyr. Konrada Bryzka, Sekstet Jazzowy Jerzego Haralda („Melodie Świata”), zespoły instrumentalne Zbigniewa Szareckiego, J. Orzechowskiego, braci Łopatowskich, Sekstet P. R., Zespół Instrumentalny Jana Cajmera i wiele innych.

W audycjach poświęconych muzyce ludowej występują zespoły wokalne, instrumentalne oraz chóry. Wielkim powodzeniem cieszą się koncerty Polskiej Kapeli Ludowej pod dyr. Feliksa Dzierżanowskiego, zespołu wokalnego P. R. pod dyr. Jerzego Kołaczewskiego i inne.

Program radiowy zawiera szereg audycji muzyki lekkiej: „Muzyka dla Wszystkich”, „Melodie operetkowe”, „Mozaika muzyczna”, „Dla każdego coś miłego”, „Na muzycznej fali” itd.

W koncertach muzyki poważnej biorą udział: orkiestra symfoniczna P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga, Orkiestra smyczkowa P. R. pod dyr. Jerzego Kołaczewskiego, Kwartet Krakowski, Kwartet Polski z Poznania, Kwartet P. R. oraz wielu wybitnych solistów - instrumentalistów i wokalistów polskich i zagranicznych.

Niezależnie od występów zespołów radiowych Polskie Radio transmituje koncerty film harmoniczne, które dają radiosłuchaczowi możliwość obserwowania życia muzycznego w kraju. Dotychczas Polskie Radio transmitowało tego rodzaju koncerty z Krakowa, Łodzi i Warszawy. Ze względu na brak odpowiednich urządzeń stosunkowo rzadko nadawane są opery bezpośrednio z teatru. Transmitowane były przedstawienia operowe z Teatru Wielkiego w Poznaniu, z Teatru Polskiego w Warszawie oraz z teatrów w Katowicach i Krakowie.

Polskie Radio nadaje także szereg specjalnych audycji umuzykalniających dla szerokiej rzeszy radiosłuchaczy oraz młodzieży szkolnej. Kierownictwo muzyczne pragnie, aby słuchacze nauczyli się rozumieć muzykę poważną, z drugiej zaś strony stara się, aby muzyka lekka, najbardziej lubiana, odznaczała się wysokim poziomem artystycznym zarówno pod względem wykonania, jak i treści.

CIEKAWOSTKI...

Radiowęzły Polskiego Radia nadają dotychczas jeden program radiowy. Jeżeli komuś z radiosłuchaczy nadawana audycja się nie podoba, może najwyżej głośnik wyłączyć. W państwach Beneluxu, gdzie radiofonia przewodowa stosowana była już na wiele lat przed wojną, a także w innych krajach, radiowęzły nadają kilka programów. Głośnik mieszkaniowy zaopatrzony jest w specjalny przełącznik, który pozwala na zmianę odbieranego programu. W ten sposób głośnik taki upodabnia się do radioodbiornika.

Polskie Radio również zamierza wprowadzić w swych radiowęzłach dwa programy. W tym celu przystąpiono najpierw do prac, mających na celu polepszenie odbioru audycji, nadawanych drogą radiofonii przewodowej. Przez remont i konserwację istniejących linii radiofonicznych usunięte zostaną zakłócenia w odbiorze głośników mieszkaniowych. Na prace wstępne, nieodzowne przy przejściu na nadawanie dwóch programów radiowych, po usprawnieniu sieci radiofonicznej Polskie Radio przystąpi do przebudowy amplifikatorów radiowęzłów, które nadawać będą dwa równoległe programy radiowe.

Radiosłuchacze lubią audycje Teatru Wyobraźni. Mimo tego, że mikrofon chwytą tylko dźwięk, o czym dobrze wiedzą artyści, jednak czytając e swole zachowują się jak na scenie.

21 RADIOAPARATÓW DLA WOJSK OCHRONY POGRANICZA

Dla żołnierzy WOP, pełniących ciężką i odpowiedzialną służbę na granicach Rzeczypospolitej, najmilszą rozrywką do snu jest słuchanie radia.

Ludność cywilna nadgranicznych powiatów ufundowała dla jednego z oddziałów WOP 21 radioodbiorników, które zostały przydzielone do poszczególnych strażnic i zainstalowane w żołnierskich świetlicach. Żołnierze po skończonej służbie zbierają się przy głośnikach, słuchając audycji Polskiego Radia. Największym powodzeniem cieszą się Koncerty zyczeń oraz audycje dla wojska.

WARTO WIEDZIEĆ:

Zbiorowe urządzenia radiowe

Foto Film Polski

Aparat radiowy zainstalowany w izbie wiejskiej obsługuje głośniki mieszkaniowe w całej niemal wsi. Gospodyni w poczuju swej ważności włacza odbiornik do zbiorowego urządzenia radiowego. W 30 mieszkaniach zabrzmi skończona muzyka.

RATALNA SPRZEDAŻ RADIOODBIORNIKÓW

Celem umożliwienia nabycia radioodbiorników dla najszerszych mas — Dyrekcja Polskiego Radia w porozumieniu ze Społecznym Komitetem Radiofonizacji Kraju zorganizowała punkty sprzedaży 5-cio lampowych aparatów PTZ „Aga” w Warszawie, ul. Noakowskiego 20, III p., w Katowicach, ul. Juliana Ligonia 29; w Krakowie, ul. Wroblewskiego 6 oraz w Łodzi, ul. Piotrkowska 123.

Sprzedaż odbywa się na dogodnych warunkach ratalnych. Członkowie Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju wpłacają 5 tysięcy zł i pokrywają koszty manipulacyjne (blankiety wekslowe, znaczki stemplowe), reszta należności dzieli się na dziesięć rat po 3.000 — zł miesięcznie.

Osoby, pragnące skorzystać z tego udogodnienia, mogą zgłaszać listy zbiorowe bądź też nabywać aparaty indywidualnie. Dokładne informacje oraz formularze, związane z nabyciem radioaparatu, można otrzymać w placówkach S. K. R. K. pod wyżej wymienionymi adresami.

KONKURS LITERACKI POLSKIEGO RADIA

Polskie Radio ogłasza konkurs literacki na krótkie opowiadanie o dowolnym temacie. Rozmiar opowiadania powinien odpowiadać ramom 15-minutowej audycji radiowej — 6 stron maszynopisu z interlinią i marginesem.

Za najlepsze utwory Polskie Radio przeznacza szereg nagród. Pierwsza nagroda wynosi 50 tys. zł, druga — 30 tys. zł, trzecia — 20 tys. zł oraz 15 nagród po 10.000 zł.

Termin nadsyłania prac upływa z dniem 1 czerwca br.

Teksty należy nadsyłać w zamkniętych kopertach, opatrzonych godłem, do Wydziału Literackiego Polskiego Radia — Warszawa, Al. Stalina 31.

Na kopercie winno być zaznaczone „Konkurs literacki”, wewnątrz należy umieścić drugą kopertę, zawierającą imię i nazwisko oraz dokładny adres autora.

„ZAKŁĘTY DWÓR”

Polskie Radio nadaje od dnia 30.III w odcinkach powieść Walerego Łozińskiego p. t. „Zakłęty dwór”. Książka wydana została w roku 1887 i cieszyła się kiedyś wielkim powodzeniem, dziś prawie jest zapomniana a młodemu pokoleniu czytelników zupełnie nieznaną. Jednak powieść nie zasługuje na taki los. Jest żywa, zajmująca, niemal sensacyjna, zawiera dużo dowcipnej satyry. W tej lekkiej formie beletrystycznej Łoziński przemycił treść polityczną i społeczną. Powieść jest ciekawym obrazem stosunków społeczno-obywatelskich w Galicji czterdziestych lat ubiegłego wieku i działalności najbardziej patriotycznej i postępowej grupy społeczeństwa polskiego, pozostającej w stałym kontakcie z emigracją paryską. Autor nie zawsze zdołał zmieścić w całości austriackiego cenzora, niektóre zostały skrócone i możemy się tylko domyślać intencji autora.

Akcja „Zakłętego dworu” rozgrywa się w roku 1845, jest to więc okres przed tragicznym powstaniem 46 roku. „Dwie noce” — druga część zamierzonej trylogii, obejmuje czas po ujawnieniu tajemnicy poprzedniej powieści i stanowią razem z pierwszym utworem dwa tereny pracy przygotowawczej. Cały cykl miał ilustrować jeden ważny moment w życiu społeczeństwa galicyjskiego, to znaczy powstanie w roku 1846 w tej formie, w jakiej pojmywał je Łoziński. A pojmywał je tak, jak ówczesni szlachetni idealisci, których tytuł było wśród entuzjastów hasła demokratycznych.

Powieść doczekała się ośmiu wydań. Jedno z nich, z roku 1890, ukazało się nawet w wydawnictwie polskim w Chicago. Ostatnie — ukazało się w roku 1926 w wydawnictwie „Biblioteka Narodowa” i jest dziś prawie zupełnie wyczerpane.

Powieść radiowa nadawana jest każdego dnia, oprócz czwartku i niedzieli, o godz. 8.35 rano i 18.45 wieczorem.

Polskie Radio postawiło sobie za zadanie rozpowszechnienie radia wśród szerokich mas pracujących wsi i miast. Ponieważ na przeszkodzie stała wysoka cena odborników radiowych, niewspółmiernie wysoka w stosunku do możliwości finansowych rolników i robotników oraz inteligencji pracującej, rozpoczęta została radiofonizacja przewodowa. Polega ona na tym, że audycje radiowe odebrane przez aparat lampowy po wzmożeniu przekazywane są kablem do mieszkań, w których zainstalowane są głośniki. Urządzenia odbiorcze i jednocześnie wzmacniające, które pośredniczą w przekazywaniu audycji, nazywają się radiowęzłami.

Zbiorowe urządzenie radiowe jest jak gdyby radiowęzłem, ale w małej skali. W jednym z mieszkań wsi czy osiedla robotniczego instaluje się odbiornik radiowy wysokiej klasy, do którego dołącza się sieć przewodów biegnących do domów radioabonentów, zaopatrzonych w głośniki mieszkaniowe. Silny aparat lampowy na prąd zmienny bez aparatury wzmacniającej potrafi doskonale obsłużyć do 40-tu głośników mieszkaniowych. Radioodbiornik taki jest wspólną własnością wszystkich abonentów danego urządzenia zbiorowego.

Koszty założenia urządzenia zbiorowego wynoszą: 30.000 zł za odbiornik, który kupują wspólnie abonent oraz od 1.000 do 1.400 za głośnik mieszkaniowy, w zależności od tego, czy posiada on regulatory siły głosu. Ponadto abonent głośnikowy musi pokryć koszt założenia linii, izolatorów oraz zastalowania głośnika w wysokości 1.500 zł. W ten sposób we wsi liczącej 30 rodzin założenie głośnika mieszkaniowego w izbie oraz wpłata udziału za radioodbiornik kosztować będzie około 4.000 zł. Tak więc, jeżeli 30 gospodarzy umówi się między sobą, że zakładają zbiorowe urządzenie radiowe, muszą się liczyć z tym, że każdego z nich rad będzie kosztowało jednorazowo około 4.000 zł. Oczywiście, urządzenie takie może być założone jedynie we wsi (z osiedlu robotniczym, posiadającym elektryczność i prąd zmienny).

Dalszych informacji dotyczących założenia zbiorowego urządzenia radiowego udziela radiofonia.

SZKOLENIE PERSONELU TECHNICZNEGO POLSKIEGO RADIA

We wszystkich rozgłośniach i radiostacjach rozpoczęte zostały kursy, na których pracownicy techniczni Polskiego Radia zdobędą wiadomości ogólne z zakresu radioelektroniki oraz pogłębia swe wiadomości w tej dziedzinie, w której pracują. Do akcji tej Inspektorat Szkolenia Kadr Polskiego Radia przygotował skrypty, opracowane przez specjalistów, które rozესlane zostaną dla wszystkich uczestników kursu.

START NA SYGNAŁ RADIOWY

W dniu 1 maja odbędzie się imponująca impreza sportowa. Redakcja „Głosu Ludu” w Warszawie i „Rudego prawa” w Pradze urządzają wyścig kolarski, w którym wezmą udział najlepsi kolarze obu krajów. Na ten sam sygnał radiowy zawodnicy czechosłowaccy wystartują z Pragi do Warszawy, polscy zaś z Warszawy do Pragi. Polskie Radio przygotowuje specjalne ekipy transmisyjne, które dokonają szeregu nagrań w czasie zawodów. Radiosłuchacze będą mogli śledzić przebieg biegów kolarskich przy swoich głośnikach.

Na sygnał radiowy odbędzie się również start do masowego biegu narodowego, który odbędzie się 2 maja na terenie całej Polski. W dniu tym a głośników, ustawionych na starcie we wszystkich miastach i miasteczkach gminnych, padną słowa komendy startowej. Na ten sygnał radiowy rozpocznie się równocześnie bieg narodowy w całym kraju.

Foto Film Polski

Wszyscy radiosłuchacze znają głos Tadeusza Bocheńskiego, który w tym roku obchodził 23-letnie pracy w Polskim Radiu.

